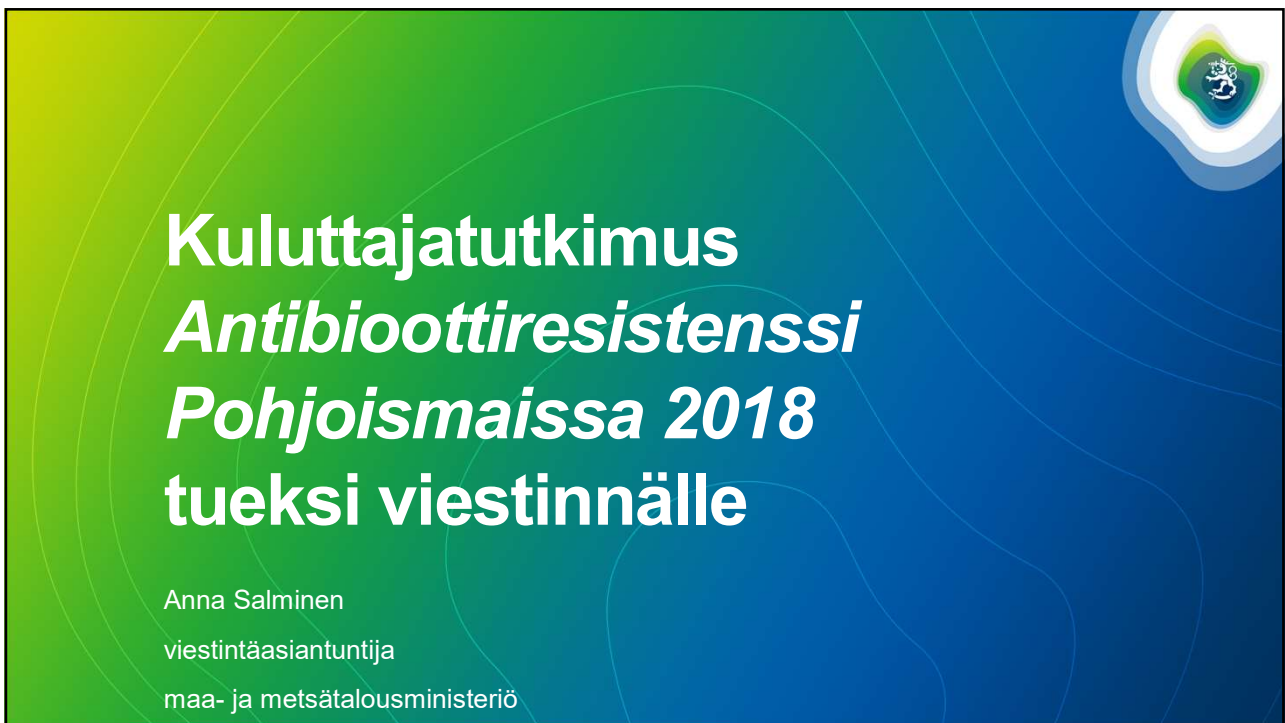

Maa- ja metsätalousministeriö

**Kuluttajatutkimus
Antibioottiresistenssi
Pohjoismaissa 2018
tueksi viestinnälle**

Anna Salminen
viestintäasiantuntija
maa- ja metsätalousministeriö

Kuluttajatutkimus taustatueksi AMR- viestinnälle

- PM ministerineuvoston alaisen mikrobilääkeresistenssiryhmän toukokuun kokouksessa Kööpenhaminassa tekemä linjaus 2018 viestintärahan käyttökohteeksi
- AMR:n torjunnasta on syytä viestiä hyvin kohdennetusti ja kohderyhmien mielipiteistä ja käsityksistä olisi hyvä olla perillä, jotta osataan valita oikeat viestit ja kanavat.
- esimerkkinä Norja, jossa kuluttajatutkimus koettu hyväksi pohjaksi kuluttajille ja ammattikunnalle kohdennetuille viestintätoimenpiteille
- Suomen mikrobilääkeresistenssin asiantuntijaryhmältä tuki kyselylle
- Helsedirektoratetin toimeksiannosta toteuttajaksi Opinion
- Toteutettu loka-marraskuussa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Islannissa, n=1000 kussakin maassa
- Tulokset valmistuvat marraskuussa 2018, vapaasti hyödynnettävissä

Kuluttajatutkimuksen kysymykset

- Taustoittavat kysymykset (sukupuoli, ikä, perhe, lemmikit, siviilisääty, koulutus, oma ja vanhempien syntymämaa/maanosa, asuinpaikka)
1. Oletko käyttänyt antibiootteja viimeksi kuluneiden 12 kk aikana?
 2. Onko yksi tai useampi lapsistasi käyttänyt antibiootteja viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana?
 3. Onko yksi tai useampi lemmikkieläimestäsi käyttänyt antibiootteja viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana?
 4. Mitkä seuraavista sairauksista ovat sellaisia, joista voi parantua ilman antibiootteja?
 5. Mihin uskot antibioottien tehoavan?

Kuluttajatutkimuksen kysymykset

6. Uskotko, että bakteeritulehdus voi parantua ilman antibiootteja?
7. Kun viimeksi käytit antibiootteja, noudatitko lääkärin antamia ohjeita annostuksen ja kuurin pituuden suhteen?
8. Kun viimeksi annoit lapsellesi antibiootteja, noudattiko lapsi lääkärin antamia ohjeita annostuksen ja kuurin pituuden suhteen?
9. Kun viimeksi annoit lemmikkieläimellesi antibiootteja, noudatitko eläinlääkärin antamia ohjeita annostuksen ja kuurin pituuden suhteen?

5

Kuluttajatutkimuksen kysymykset

10. Oletko joskus käyttänyt antibiootteja ilman lääkärin määräystä?
 Oletko joskus antanut lapsellesi antibiootteja ilman lääkärin määräystä?
 Oletko joskus antanut lemmikkieläimellesi antibiootteja ilman eläinlääkärin määräyksiä?
11. Oletko joskus pyytänyt lääkäriltä tai eläinlääkäriltä antibiootteja, vaikka niille ei lääkärin/eläinlääkärin mukaan olisi ollut tarvetta?
12. Haluan käyttää antibiootteja vain silloin, kun se on välttämätöntä – Missä määrin samaa tai eri mieltä seuraavien väitteiden kanssa?
 Haluan käyttää antibiootteja, jos se tarkoittaa, että paranen nopeammin
 Lääkärin tulee määrätä minulle antibiootteja, jos itse mielestäni tarvitsen niitä
 Lääkärin ei tule määrätä minulle antibiootteja silloin, kun niille ei hänen mielestään ole tarvetta

6

Kuluttajatutkimuksen kysymykset

13. Haluan antaa lapselleni antibiootteja vain silloin, kun se on välttämätöntä

Haluan antaa lapselleni antibiootteja, jos se tarkoittaa, että lapseni sairauden kesto lyhenee

Lääkäriin tulee määrätä lapselleni antibiootteja, jos lapseni minun mielestäni tarvitsee niitä

Lääkäriin ei tule määrätä antibiootteja lapselleni silloin, kun lapseni ei hänen mielestään tarvitse niitä

7

Kuluttajatutkimuksen kysymykset

14. Haluan antaa lemmikkieläimelleni antibiootteja vain silloin, kun se on välttämätöntä

Haluan antaa lemmikkieläimelleni antibiootteja, jos se tarkoittaa, että lemmikkieläimeni sairauden kesto lyhenee

Eläinlääkäriin tulee määrätä lemmikkieläimelleni antibiootteja, jos lemmikkini minun mielestäni tarvitsee niitä

Eläinlääkäriin ei tule määrätä lemmikkieläimelleni antibiootteja silloin, kun lemmikkini ei hänen mielestään tarvitse niitä

15. Antibioottien käyttö vähentää toistuvien infektioiden riskiä

Antibioottien käyttö lisää infektoripulin riskiä

Antibioottien käyttö ei aiheuta sivuvaikutuksia, kunhan käytän oikeaa annostusta koko kuurin ajan

Antibioottien käyttö voi lievittää tulehduksista ja infektoista aiheutuvia kipuja

16. Tiedätkö, mikä on antibioottiresistenssi?

8

Kuluttajatutkimuksen kysymykset

17. Mitkä alla olevista väittämistä vastaavat parhaiten käsitystäsi antibioottiresistenssistä?
18. Antibioottiresistenssi voi siirtyä kotieläimistä ihmisiin
 Antibioottien käyttö kalanviljelyssä ja muussa elintarviketuotannossa voi johtaa antibioottiresistenssiin ihmisissä
 Antibioottiresistentit bakteerit syömässämme ruoassa voivat tarttua ihmisiin
 Antibioottiresistenssi tekee infektioiden hoitamisesta vaikeampaa
 Antibioottiresistenssi voi tehdä infektioiden hoitamisesta kalliimpaa
19. Mikä on mielestäsi kaikkein vakavin maailmaa tänä päivänä uhkaava yhteiskunnallinen ongelma?
20. Missä määrin tunnet olevasi vastuussa antibioottiresistenssin ehkäisemisestä yhteiskunnallisena ongelmana?

9

Kuluttajatutkimuksen kysymykset

21. Tiedätkö, miten voit auttaa ehkäisemään resistenssin kehittymistä?
22. Oletko halukas tekemään seuraavia asioita antibioottiresistenssin ehkäisemiseksi?
23. Mitä voit tehdä ehkäistäksesi sellaisia tarttuvia sairauksia, joiden hoitaminen antibiooteilla voi olla välttämätöntä?
24. Jos resistenttien bakteerien määrä kasvaa, mitkä seuraavista sairauksista ovat sellaisia, joiden hoidon uskot tulevan vaikeaksi tai mahdottomaksi?
25. Mitä tavallisesti teet antibiooteille, joita et käytä?
26. Oletko saanut tietoa antibioottiresistenssistä jostain seuraavista?

10

Lopuksi

- Mikrobilääkeresistenssin torjunta on poikkihallinnollista yhteistyötä
- Mikrobilääkeresistenssin torjunnan kansallinen toimintaohjelma:

”Tavoitteena on lisätä väestön tietoisuutta mikrobilääkeresistenssistä ja mikrobilääkeresistenssin yleistymiseen vaikuttavista tekijöistä sekä yleisesti mikrobilääkkeiden haittavaikutuksista ja lääkkeiden oikeasta käytöstä sekä ihmisten että eläinten hoidossa.”
- Pohjoismaissa hyviä esimerkkejä kohdennetusta viestinnästä viime vuosilta, myös hyviä malleja yhteistyöverkostoista viestinnässä
- Yhteinen materiaalipankki, tähänastiset kampanjamateriaalit kaikkien ulottuville
- MMM:ltä aloite kutsua koolle AMR-viestintäryhmä, yhteyshenkilö viestintäjohtaja Janne Impiö

11

Pohjoismaisia AMR-kampanjoita

- Ruotsi: <https://skyddaantibiotikan.se/>
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLLqBo3UjMccCRoRO6yrnkh4jQaJ5St2kt>
- Norja: <https://www.fhi.no/sv/antibiotikaresistens/>
https://www.youtube.com/watch?v=HMN1YfvWYIQ&list=PLS9Dbtm5qG5V5whavJ_0A3o0McXhLS7qy
- Tanska: <https://www.antibiotikaellerej.dk/>

12

